

Нарт делкән бәәдл

Арабск Востоқд колонизатормудин татджах үүл

Арабск орн-нутгудин сулдхврн болн тустан бәәлгәнә бмнәс хар сананн кбдлмш улм икәр делгрүлдж кедж йовх империалистрин политикәс сулдхврт дурта әмтс цугьар икәр саглджана. Худл ховар, дәәнә әәлһәлгәр, иләр зертә-зевтә куч үзүлгәр США-н болн Англин гарлач улс Ближн Востокин олн келн-әмтнә сулдхврн тблә кегч нослдаг боорлж, тер улсиг эврәннә соньсврч мухласан кедж авхар седдјацхәнә.

Ближн болн Средн Востоқд нефть гарл ик байн ормс бәәлг биший, терүг эздлж олзллгән империалистрт ик гилг олз-ору бгдг болджана. Улгүрн, тер районд бәәх америкәнск „Арамко“ гилг нефтяной компань 1955 джил 581,2 сәй доллар олз үзсн мән, англо-америкәнск ниилсн „Кувейт ойл компань“ гилг компань болхла 652,2 сәй доллар орута болсн. Тегәд Арабск Востоқд империалистическ державс эврәннә политикән олз-оругьан улм бсгхин хавлгьар кеджәнә. Кесг олн джилмүдин эргид энүнд колонизатормуд эзнәгт-дјацхәнс бәәсн. Арабск олн-әмтн, тус иилгән сүл джилмүдин эргид келн әмтнә сулдхврн тблә ноолда бргәр, сән аштагьар делгрүлдж кеснә хббн, англин колонизатормудин чинрнә икәр буурсн. Энүнәс иштә, США-г гарлгч улс „Эйзенхауэрн доктрин“ гилж зарлсн болдг, тернә болхла. Ближн болн Средн Востоқд англин нойлггьиг америкн нойлггьар сөльхар бәәх тбр болджана.

Болв олн-әмтн англин чигн, америкн чигн нойлггән кегч уга гилдәнә. Цуг Арабск Востоқар, газадин улмә уга бәәлгәнә тблә ноолдлгәнә туг улмул ббдән бргдәд йовна. Оманд болджах йовл энүг сәәнәр герчлдж үзүлджәнә.

Эн бичкн орн-нутгиг эврә улмәдән орулдж авхар седдж, англин колонизатормуд Омана бмнәс әмтнә цус турглулгч деермч дәврлгь кеджәнә. Омана брәл сай улсн бмнәс, бдгә цагин селмәр агсгдсн англин цегр збрүлгдв. Тер цегрүд Омана балгьсд болн селәдиг хоосрулад, харсг уга кбгшдүд болн бичкн күүклиг хадж алад йовцхана.

Одахн барлгдсн ТАСС-н герчлггән, Омана бмнәс Англә кеджәх деермч дән — „әмт кааллгән, тонул келгән“, „күмни бәрц-бәәдлг болн ухан-седклиг кучр кевәр эвдлгән“, цуг нарт делкә тбвкнүн бәәлтд йәмшг үзүлгән гилж үнлгдлжәнә.

Оманд кеджәх Англин деермч дәврлггьин шүүлдж хәләхин тблә Ниилгсн Келн-әмтсин Организациян йәмшг уга бәәлгәнә Советин хурлгь хуратха гилж арабск арвн орн-нутгуд некцхәв. Болв зуг, англичанмудин дбнәгтәгьар бәрджәх США-н бәрцәс иштәгьар эн тбриг йәмшг уга бәәлгәнә Советд тәвдж кууидлгән кегдлгә хуурулгдв: „йәмшг уга бәәлгәнә Комитетд тоогьарн олн бәәх империалистическхәнә.

государствс хооридан угән авлцкксн“ болх гих санан даки нег орна гилдг Сирийск „Арабай аль-амн“ гилг газет зааджана. Тернә чигн болдг уг. Ближн Востоқд Англә Америк хойр нефть деерәс авн хооридан дбрлцл болв чигн, Омана туск тбрт США Англиг татдлонтнджәнә. Юнәгәд иилгджәхмб гихлә, Арабск Востоқд болджах, газадин улмә уга бәәлгәнә туск ноолдан цааранднә улм делгрәд одвза гилдг америкәнск империалистрт әәд-дјахин уршг болджана. Келн-әмтнә сулдхврн тблә ноолдаг дардж ладжрх гүлджртдән колонизатормуд цугьар кучичидлән хамцулдж босдјацхана.

Омана бмнәс цус турглулгч дәврлгь кеджәх Англиг залгч улсиг дбнәндж, бас тууиләрн хамлнә США Арабск талдан орн - нутгудин бмнәс гүлм татдл, оралдулхар седдјәнә. Сул цагин эргид Египтд болн Сирийд илткгдсн империалистическ нуувчин үүлдврмуд терүг сәәнәр иткүлдж үзүлджәнә. Тер нуувчин үүлдврт орлцгч улс, эн орн-нутгудин госуларствени йосиг хольвләд, америкәнск империалистрт тааста, эврә келн-әмтнд харш йос тогтахар седцхәв. Сирийд ода бәәх правительствин бмнәс харш нуувчин үүлдвр келггнд Дамаскд бәәх америкәнск посольствин гардачнр шуингә кевәр орлцдждж. Сирийд нег цагт фашистск гарцта парть бәәсн, тер парть тараглад кббгдсн бәәсн, тер партин гардгч улсла негдлж авчкад, америкәнск дипломагнр эврәннә сансан күцәхәр седдја-цхәнс бәәдлж.

Тер нуувчин үүлдвр ке-

джәсн улсиг илткдж андул-лгән америкәнск гардачнрс галзурулв. Нег модни занәгьл-гьар боссн мет, западн реакционн бар кевтән нег дуугьар Сирийин ховлгч кампань делгрүлж кев. Америкәнск газетсин зәрмснә нам Сирийин бмнәс дәәнә цегр олзлхмн гилдг дуулдјацхана. Тингх-ләрн тегәд, нарт делкән әмт-сиг меклхәр седдј, эврәннә деермч үүлдврән халчлхар седдј империалистрт „коммунистическ зеткр“ Сирийинг йәл-гьдјәх бәәдлтәгьар хәәкрлд-нә.

Болв империалистрин кеджәх худл хов, газадин улмә уга, тустан бәәдлж, делгрлг, бслт күцхәр седдј ноолддјах арабск олн-әмтнә гүлджртг салвдлж, хамхлдж чадсн уга. Эдн эврәннә ницлтан батрулад, колонизатормудин ямаран чигн йәл-мекниг сбрггч цоклгь бгхәр келдјацхәнә.

„Сирийин сулдхврн“ олн газатин улмә угагьар тустан бәәлгәнә бмнәс кегч ямаран чигн хар-саната үүлдвр, Египтин бмнәс империалистрин кесн хар-саната үүлдвр хамх цоклгдсн метәр, бас күүчгдх“ гилдг египетск тоомсрта обозреватель Анвар Садак „Аль-гумхурнә“ гилг газетд бичдја-нә.

Оманд болджах йовдл, Египтд болн Сирийд келдсн хар-сана-та нуувчин үүлдвр — эдн цугьар, колонизатормуд Арабск Востоқд кеджәх нуувчин хар-саната үүлдврмүдин ацмуднә болджана. Колонизатормудин эн үүлдврт — нарт делкән тбвкнүн бәәлтд дурта чидлмш цугьар дурго болдж бурцдја-дјацхана.